

Når børn bliver pårørende: - Hvorfor have blik for pårørende børn på hospitalet?

Kristine Halling Kehlet, cam. scient. san. publ. Specialkonsulent
Center for Patientinddragelse

Kristine.halling.kehlet@regionh.dk
2095 9588

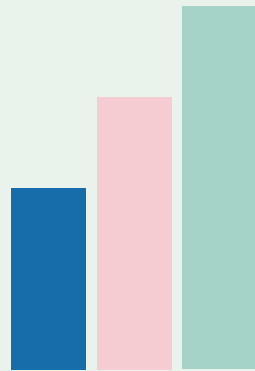

Film- børnenes stemme

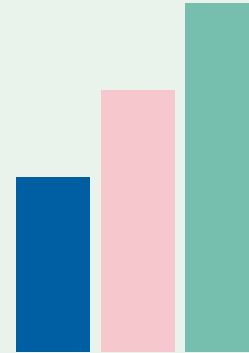

Hvor mange?

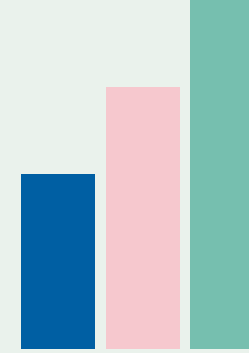
Ca. 35.000

Børn under 19 år oplever hvert år, at deres far eller mor bliver indlagt med alvorlig sygdom

Ca. 1.700

Børn under 19 år mister en forælder hvert år.

Ca. 50.000

Børn under 16 år lever med en kræftsyg syg far eller mor.

Tab sætter spor

- Børn har ingen eller ringe erfaring med sorg og psykiske smerte.
- Børn er psykologisk og fysisk umodne – de er midt i en udviklingsproces, der kræver ressourcer og støtte.
- Børn er afhængige af deres nærmeste – både som tilknytningsperson, som omsorgsgiver, forsørger og rollemodel mv.
- Børn har brug for tryghed for at kunne vokse, udforske, lære og udvikle sig.

Når børn og unge bliver pårørende

Grundfortællingen rystes

Min verden er tryk, jeg er usårlig og noget/nogen passer på mig

Aktivering af tilværelsens grundvilkår
alenehed, meningsløshed og døden

Kaos, uvished og angst

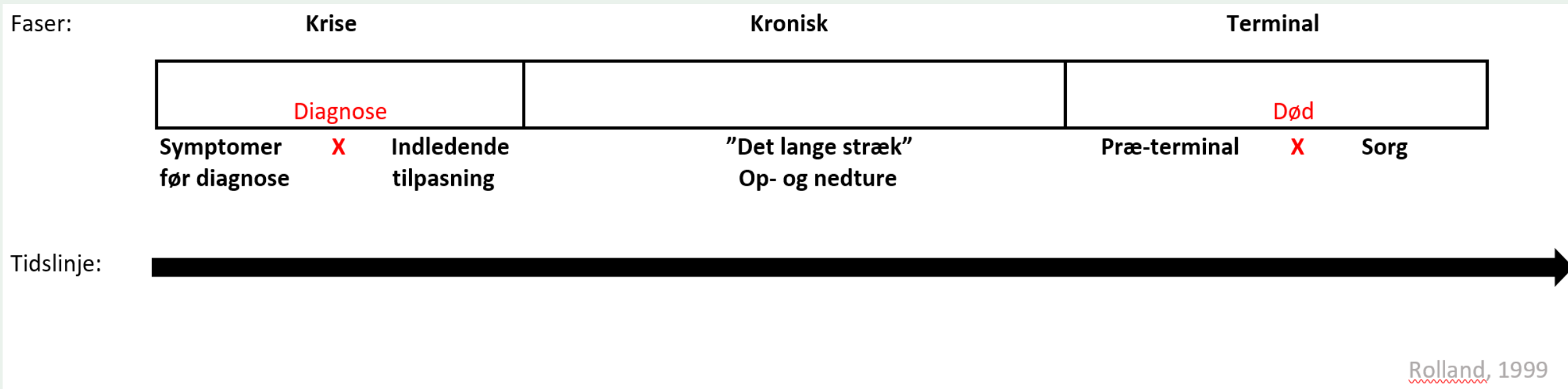

Fortællingen om det forandrede liv

Sorg – ikke ”kun” ved dødsfald

Sorgen begynder ikke med et dødsfald, men allerede der, vor alvorlig sygdom eller truslen om tab rammer, og hverdagen eller relationer forandres

Mai-Britt Guldin, psykolog, sorgforsker

Børn er robuste

Hvis der ikke gribes forebyggende ind overfor pårørende børn er en forælders sygdom eller død en risikofaktor for barnets udvikling i og trivsel i negativ forstand på både kort og lang sigt.

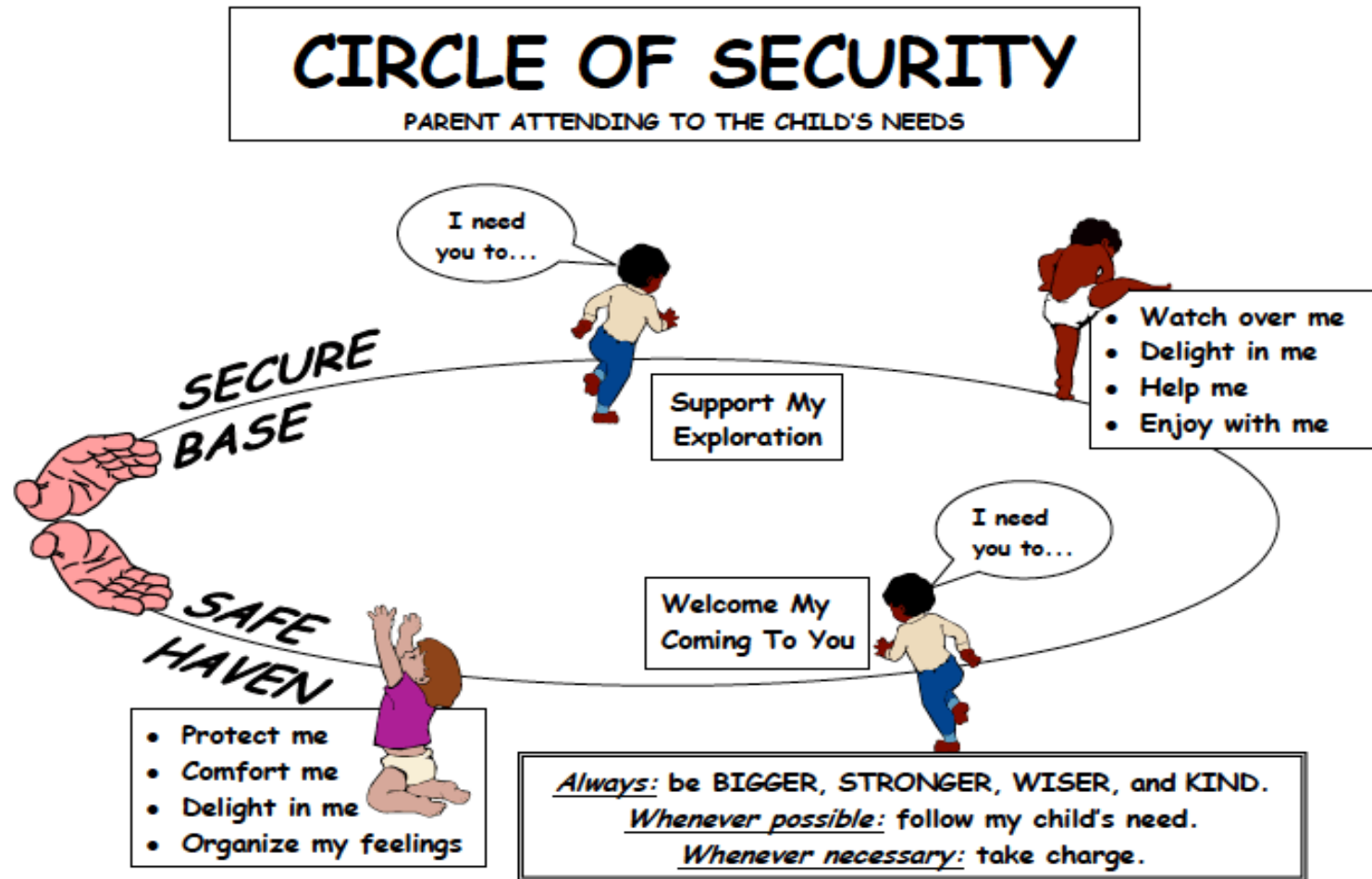

Hvis forældrene formår at skabe rum for nærvær og håndtere livets udfordringer - har evne til at opretholde en normal familiefunktion, så adskiller børnene med syge forældre sig ikke fra de børn der ikke har syge forældre mht. trivsel.

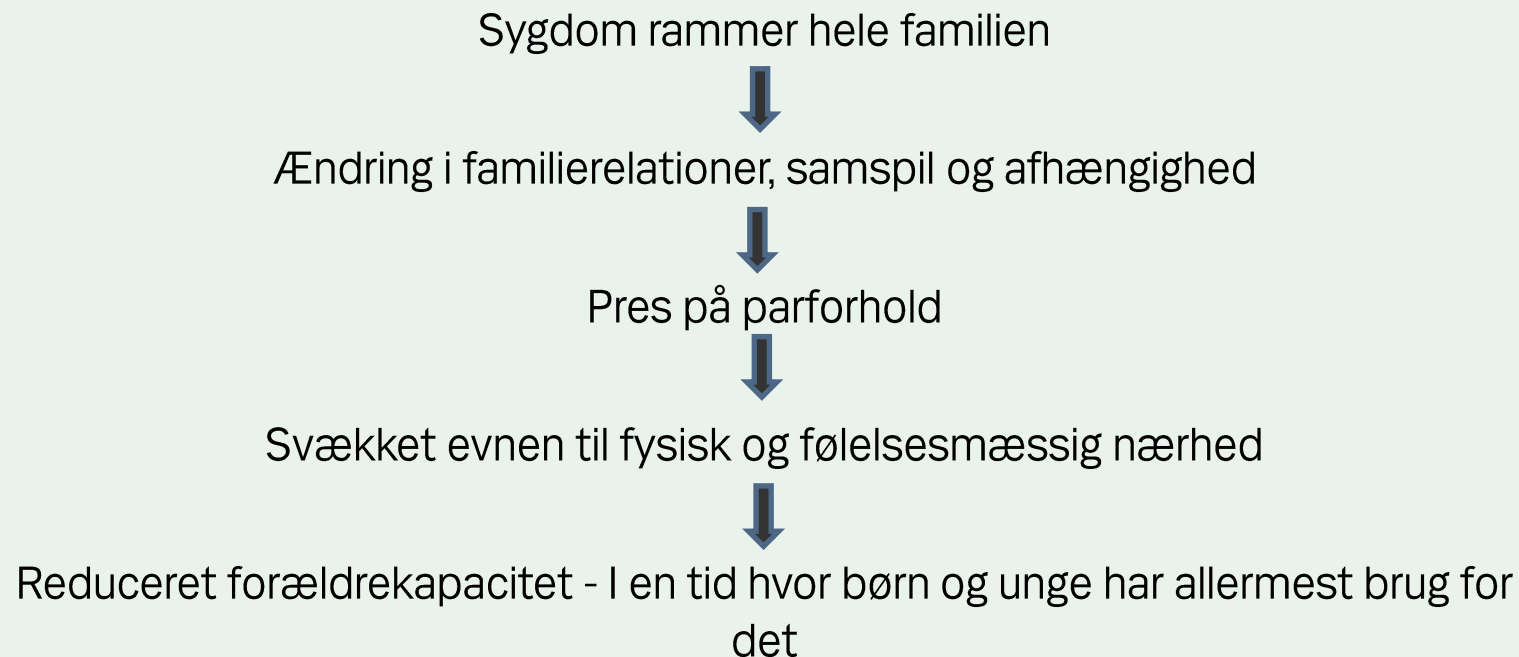

Circle of security - trykhedscirklen

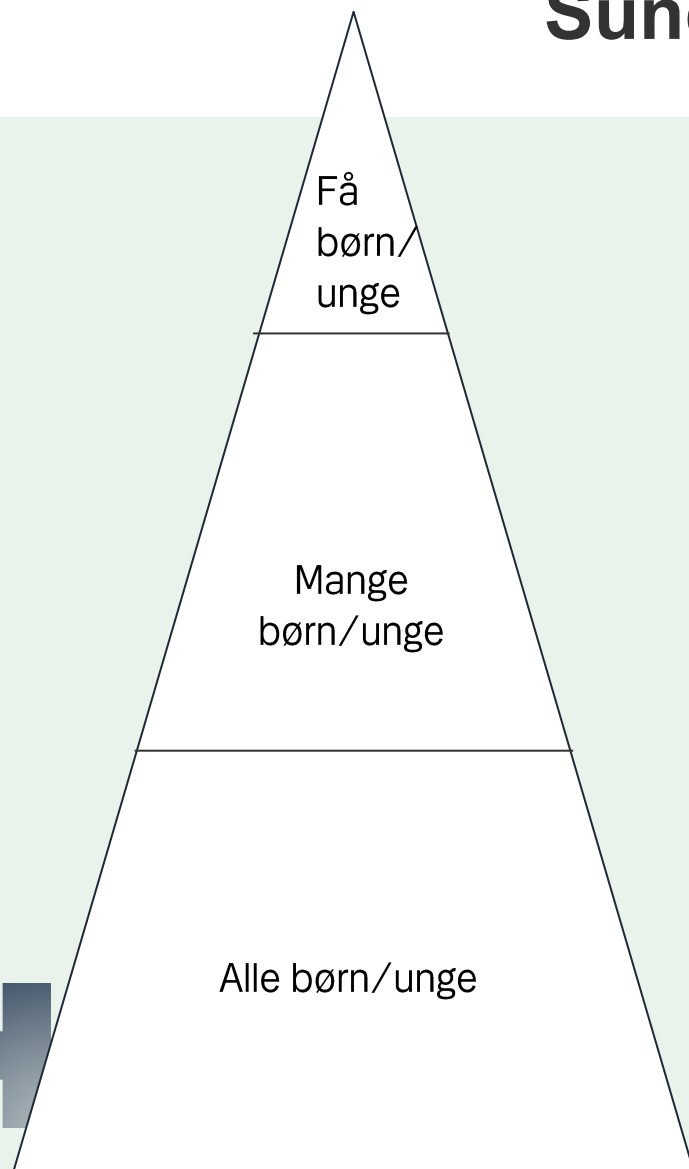
Hele familien bliver ramt

Omsorg og støtte til forældrene giver oftest omsorg og støtte til barnet

Sundhedsstyrelsens anbefalinger (2012)

Få børn/unge

- Sikre tidlig koordinering med relevante aktører for børn med særlige behov
- Påtag dig en mere aktiv rolle ud fra en vurdering af forældrenes/nærmeste omsorgsgivers ressourcer

Mange børn/unge

- Informere barnet/den unge og forældrene om, hvor barnet/den unge kan møde ligestillede
- Hjælpe unge pårørende med at finde den svære balance mellem at leve et ungdomsliv og støtte/være sammen med den syge
- Give barnet/den unge mulighed for et sygdomsfrit rum
- Inddrage efter behov barnets/den unges nærmiljø
- Henvise efter behov barnet/den unge til mulige støttende tilbud

Alle børn/unge

- Afklare, om der er børn/unge som pårørende, og identificere fakta
- Afholde en samtale med forældrene/nærmeste omsorgsgiver og evt. barnet/den unge selv
- Giv forældrene/nærmeste omsorgsgiver råd og vejledning
- Sørg for at støtten og inddragelsen er alderssvarende

Hvad kan sundhedsprofessionelle på hospitalet gøre?

OVERORDNET SET: Fremme forældre støtte og være børnenes "ambassadør" i afdelingen.

MERE KONKRET:

- Overfor forældrene:
  - Tale med forældrene om børnenes trivsel og de ændrede vilkår i familien. Hvordan forældrene kan være de bedst mulige forældre (en tryk base).
  - Henvise til hjælpe andre steder ved behov
- Overfor børnene:
  - Være opmærksom på børnene når de er på hospitalet – se og høre dem og inddrage dem
  - Ved behov tale direkte med børnene om deres tanker, følelser og svar på deres spørgsmål

Interventionsniveauer overfor forældre

Balance mellem væren og gøren

At
være

- Nysgerrig
- Lyttende
- Anerkendende
- Nærværende

”Sorg er ikke et problem, vi skal løse, men et vilkår vi skal være med og bære”

Hospitalspræst Christian Busch

At
gøre

- Tage initiativ til samtale med forældrene
- Proaktivt henvende Jer til barnet/den unge
- Forberede familien til besøg på sygehuset
- Aktivere netværk ved behov